

නිපුණතාව	විෂය නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම්	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
<p>භෞතික හා මානුෂ හු දර්ශන තේරුම් ගැනීමට උපකාරීවන මූලික සංකල්ප සහ ක්‍රමවේද විමර්ශනය කරයි.</p>	<p>10.1.1 පෘථිවි පද්ධතියේ ස්වභාවය විස්තර කරයි.</p>	<p>10.1.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • පෘථිවි සංයුතිය • ශිලා ගෝලය- සංයුතිය, ව්‍යුහය • වායු ගෝලය- සංයුතිය, ව්‍යුහය • ජල ගෝලය - ව්‍යාප්තිය • ජෛව ගෝලය - එහි සීමා 	<ul style="list-style-type: none"> • පෘථිවි පද්ධතියේ සංයුතිය අනුව බෙදිය හැකි ප්‍රධාන කොටස් හතර නම් කරයි. • ශිලා ගෝලයේ ව්‍යුහය රූප සටහනක් ඇසුරෙන් විස්තර කරයි. • ශිලා ගෝලයේ මූලික පාෂාණ සංයුතිය පැහැදිලි කරයි. • ශිලා ගෝලය මිනිසාට ප්‍රයෝජනවත් වන ආකාරය පිළිබඳ කරුණු ඉදිරිපත් කරයි. • වායුගෝලය යනු කුමක් දැ යි අර්ථකතය කරයි. • වායුගෝලීය වායු සංයුතිය වායු වර්ග හා පරිමාව අනුව වර්ග දක්වයි. • වායුගෝලයේ ව්‍යුහයේ ප්‍රධාන ස්තර 4 රූප සටහනක නම් කර දක්වයි. • ශිලා ගෝලයේ පැවැත්මට තර්ජනයක් වන අහිතකර මානුෂ ක්‍රියාවලි පෙන්වා දෙයි. • පෘථිවිය මත ජලය පවතින විවිධ ආකාර / ස්වභාව පෙන්වා දෙයි. • ගෝලීය ජල ව්‍යාප්තිය රූප සටහනක් ඇසුරෙන් විස්තර කරයි. • මානුෂ කටයුතු සඳහා ජල ගෝලයේ වැදගත්කම පිළිබඳ ව කරුණු ඉදිරිපත් කරයි. • ජලය තිරසර ලෙස භාවිත කළ යුතු බව කියයි. 	<p>12</p>

xxii

නිපුණතාව	විෂය නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම්	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
<p>භෞතික හා මානුෂ හු දර්ශනයේ සංරචක, ගතිලක්ෂණ හා ක්‍රියාවලි පිළිබඳ අවබෝධයෙන් කටයුතු කරයි.</p>	<p>10.2.1 පෘථිවියේ ප්‍රධාන භෞතික ලක්ෂණ විස්තර කරයි.</p>	<p>10.1.2. • පෘථිවි ව්‍යුහය - කබොල හා ප්‍රධාන හු තැටිවල පිහිටීම - ප්‍රාවරණය - හරය</p> <p>10.2.1 පෘථිවියේ ප්‍රධාන භෞතික ලක්ෂණ</p> <ul style="list-style-type: none"> • හු විෂමතාව <ul style="list-style-type: none"> - ව්‍යාප්තිය හා මූලික ලක්ෂණ (සරල ව) - මහාද්වීප හා දූපත් - සාගර හා මුහුදු 	<ul style="list-style-type: none"> • පෘථිවි ජල ගෝලයේ ජලය ශීලා ගෝලය, වායුගෝලය හා ජෛවගෝලය අතර හුවමාරු වීමේ ක්‍රියාවලිය ජල චක්‍රය යනුවෙන් හැඳින්වෙන බව ප්‍රකාශ කරයි. • ජෛව ගෝලය යනු කුමක් දැ යි හඳුන්වා දෙයි. • ජෛව ගෝලය පෘථිවියේ සංයුතියේ අනෙක් කොටස් වන ශීලා ගෝලය, වායු ගෝලය හා ජල ගෝලය සමග අන්තර් ක්‍රියාකාරීත්වයෙන් යුතු බව පෙන්වා දෙයි. • පෘථිවියේ ව්‍යුහය අනුව ස්තර බෙදී ඇති ආකාරය විස්තර කරයි. • පෘථිවි ව්‍යුහය රූප සටහන ඇසුරින් දක්වයි. • පෘථිවි ගෝලයේ මතුපිට ඇති ප්‍රධාන භෞතික හු දර්ශනය පැහැදිලි කරයි. • භෞතික හු දර්ශනයට අයත්වන ප්‍රධාන භෞතික ලක්ෂණ නම් කර කෙටියෙන් පැහැදිලි කරයි. • විශාල ප්‍රමාණයේ භෞතික ලක්ෂණ 	<p>10</p>

නිපුණතාව	විෂය නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම්	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිච්ඡේද
<p>භෞතික හා මානුෂ ක්‍රියාවලීන්ගේ අන්තර්ක්‍රියා භෞතික හා මානුෂ පරිසරය කෙරෙහි බලපාන ආකාරය පිළිබඳ අවබෝධයෙන් කටයුතු කරයි.</p>	<p>10.3.1 ලෝකයේ ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික භූමිපරිභෝග වර්ගවල ව්‍යාප්තිය හා විශේෂිත ලක්ෂණ පැහැදිලි කරයි.</p>	<p>10.3.1 ලෝකයේ ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික භූමි පරිභෝග වර්ග (ව්‍යාප්ති ප්‍රදේශ සහ විශේෂිත ලක්ෂණ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ධාන්‍ය වගාව <ul style="list-style-type: none"> - ඒ , තිරිගු • සත්ත්ව පාලනය <p> <ul style="list-style-type: none"> - කඳුවැටි , සානු, තැනිතලා - ගංගා විල් </p> <p>★ ප්‍රධාන භූ විෂමතා ලක්ෂණ ලෝක ආකෘති සිතියමක ලකුණු කර නම් කිරීම</p> <ul style="list-style-type: none"> • දේශගුණික වර්ග <ul style="list-style-type: none"> - ව්‍යාප්තිය හා මූලික ලක්ෂණ - නිවර්තන දේශගුණය - සෞම්‍ය දේශගුණය - ශීත දේශගුණය • ප්‍රධාන දේශගුණ වර්ග ලෝක ආකෘති සිතියමක ලකුණුකර නම් කිරීම 	<p>වගයෙන් මහද්වීප හා සාගර හඳුනා ගෙන නම් කරයි.</p> <ul style="list-style-type: none"> • මධ්‍ය පරිමාණයේ භෞතික ලක්ෂණ ලෙස ප්‍රධාන කඳුවැටි , සානු, තැනිතලා, ගංගා, විල් හා මුහුදු කොටස් නම් කර කෙටියෙන් පැහැදිලි කරයි. • පෘථිවියේ ප්‍රධාන දේශගුණ වර්ග විස්තර කරයි. • ප්‍රධාන දේශගුණික වර්ගවල ව්‍යාප්තිය ලෝක සිතියමකින් ඉදිරිපත් කරයි. • ලෝක සිතියම ඇසුරින් අනෙකුත් ප්‍රධාන භෞතික ලක්ෂණවල ව්‍යාප්තිය පෙන්වා දෙයි. • ලෝකයේ ප්‍රධාන කෘෂි කාර්මික භූමි පරිභෝග වර්ග නම් කරයි. • ඒ හා තිරිගු වගා ව්‍යාප්ති ප්‍රදේශ ලෝක ආකෘති සිතියමක ලකුණු කර ඉදිරිපත් කරයි. • ඒ හා තිරිගු වගාවට සුවිශේෂී වූ ලක්ෂණ පැහැදිලි කරයි. • ව්‍යාපාරික කිරිපට්ටි පාලනය ව්‍යාප්ති ප්‍රදේශ 	<p>10</p>

නිපුණතාව	විෂය නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම්	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
<p>භෞතික හා මානුෂ ක්‍රියාවලිවල අන්තර්ක්‍රියා භෞතික හා මානුෂ පරිසරය කෙරෙහි බලපාන ආකාරය පිළිබඳ අවබෝධයන් කටයුතු කරයි.</p>	<p>10.4.1 ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තය, සත්ත්ව පාලනය හා ධීවර කර්මාන්තය විස්තර කර ආර්ථිකය තුළ ඒවායේ වැදගත්කම විමර්ශනය කරයි.</p>	<p>- ව්‍යාපාරික කිරිපට්ටි පාලනය</p> <ul style="list-style-type: none"> • වතු කෘෂිකර්මය - තේ, රබර් <p>★ ලෝක ආකෘති සිතියම්වල ඉහත එක් එක් භූමි පරිභෝගවල ව්‍යාප්තිය ලකුණු කර නම් කිරීම</p> <p>10.4.1 ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික හෝග, සත්ත්ව පාලනය හා ධීවර කර්මාන්තයේ ව්‍යාප්තිය, වැදගත්කම, ගැටලු හා ප්‍රවණතා</p> <ul style="list-style-type: none"> • කෘෂිකාර්මික බෝග <ul style="list-style-type: none"> - වී වගාව - තේ, පොල්, රබර්, සුළු අපනයන බෝග - එළවලු හා පලතුරු • සත්ත්ව පාලනය <ul style="list-style-type: none"> - කිරි පට්ටි පාලනය • ධීවර කර්මාන්තය <p>★ කෘෂි කර්මාන්තයේ හා ධීවර කර්මාන්තයේ ව්‍යාපෘතිය ශ්‍රී</p>	<p>ලෝක සිතියමක ලකුණු කර නම් කරයි.</p> <ul style="list-style-type: none"> • වතු කෘෂිකර්මාන්තයේ මූලික ලක්ෂණ පැහැදිලි කරයි. • ලෝකයේ තේ හා රබර් වගාවේ විශේෂිත ලක්ෂණ විස්තර කරයි. • තේ හා රබර්වල ව්‍යාප්ති ප්‍රදේශ ලෝක සිතියමක් ඇසුරින් පැහැදිලි කරයි. <p>• ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික හෝග වර්ග නම් කරයි.</p> <p>• ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික හෝග වර්ගවල ව්‍යාප්තිය ශ්‍රී ලංකා ආකෘති සිතියමක ලකුණු කර නම් කරයි.</p> <p>• ප්‍රධාන කෘෂි හෝග ආශ්‍රිත ගැටලු විස්තර කරයි.</p> <p>ප්‍රධාන කෘෂි හෝග ආශ්‍රිත ප්‍රවණතා පැහැදිලි කරයි.</p> <p>• ශ්‍රී ලංකාවේ කිරිපට්ටි පාලනය හා ධීවර කර්මාන්තය ව්‍යාප්ත ප්‍රදේශ ශ්‍රී ලංකා ආකෘති සිතියමක ලකුණු කර නම් කරයි.</p> <p>• කිරිපට්ටි පාලනය හා ධීවර කර්මාන්තය ආශ්‍රිත ගැටලු ඉදිරිපත් කරයි.</p> <p>• කිරිපට්ටි පාලනය හා ධීවර කර්මාන්තය ආශ්‍රිත</p>	<p>16</p>

නිපුණතාව	විෂය නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම්	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
<p>භෞතික හා මානුෂ ක්‍රියාවලීන්ගේ අන්තර්ක්‍රියා භෞතික හා මානුෂ පරිසරය කෙරෙහි බලපාන ආකාරය පිළිබඳ අවබෝධයන් කටයුතු කරයි.</p>	<p>10.5.1 ලෝකයේ නිෂ්පාදන කර්මාන්තවල ව්‍යාප්තිය, ලක්ෂණ හා ගැටලු පැහැදිලි කරයි.</p>	<p>10.4.2 ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය තුළ කෘෂිකර්මයේ ඇති වැදගත්කම</p> <ul style="list-style-type: none"> - ජාතික ආදායම, ශ්‍රමය හා අපනයන වෙළඳාමට ඇති දායකත්වය (මහ බැංකු වාර්තාව ඇසුරින්) <p>10.5.1 ලෝකයේ නිෂ්පාදන කර්මාන්ත කිහිපයක ව්‍යාප්තිය ලක්ෂණ හා ප්‍රවණතා</p> <ul style="list-style-type: none"> • යකඩ හා වානේ කර්මාන්තය • මෝටර් රථ කර්මාන්තය • නැව් තැනීමේ කර්මාන්තය • විද්‍යුත් කර්මාන්ත (ඉලෙක්ට්‍රොනික කර්මාන්ත) • කපු පිළි කර්මාන්තය <p>★ නිෂ්පාදන කර්මාන්තවල</p>	<p>නව ප්‍රවණතා විස්තර කරයි.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය තුළ කෘෂි කර්මාන්තයේ ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කරයි. • ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය තුළ ධීවර කර්මාන්තයේ ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කරයි. • ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය තුළ සත්ත්ව පාලනයේ ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කරයි. <ul style="list-style-type: none"> • නිෂ්පාදන කර්මාන්ත අර්ථ දක්වයි. • නිෂ්පාදන කර්මාන්ත කිහිපයක ව්‍යාප්තිය ලෝක ආකෘති සිතියමක ලකුණු කරයි. • නිෂ්පාදන කර්මාන්තවල ලක්ෂණ පැහැදිලි කරයි. • නිෂ්පාදන කර්මාන්තවල ප්‍රවණතා පැහැදිලි කරයි. 	<p>14</p>

නිපුණතාව	විෂය නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
<p>භෞතික හා මානුෂ ක්‍රියාවලිවලින් අන්තර්ක්‍රියා භෞතික හා මානුෂ පරිසරය කෙරෙහි බලපාන ආකාරය පිළිබඳ අවබෝධයෙන් කටයුතු කරයි.</p>	<p>10.6.1 ශ්‍රී ලංකාවේ කර්මාන්තවල ව්‍යාප්තිය, ලක්ෂණ හා ගැටලු පැහැදිලි කරයි.</p>	<p>ව්‍යාප්තිය ලෝක ආකෘති සිතියම්වල ලකුණුකර නම් කිරීම.</p> <p>10.5.2 ලෝකයේ නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ආශ්‍රිත පොදු ගැටලු සමස්තයක් ලෙස</p> <p>10.6.1 ශ්‍රී ලංකාවේ කර්මාන්ත කිහිපයක ව්‍යාප්තිය, බලපෑ සාධක, ගැටලු හා ප්‍රවණතා</p> <ul style="list-style-type: none"> • මිනිරන් කර්මාන්ත • පිගන් මැටි ආශ්‍රිත කර්මාන්ත • විද්‍යුත් කර්මාන්ත • පෙට්‍රෝ රසායන කර්මාන්ත • මෝටර් රථ එකලස් කිරීම හා බෝට්ටු නිෂ්පාදනය • ආහාර හා පාන වර්ග නිෂ්පාදන කර්මාන්ත • ගෘහ කර්මාන්ත • සංචාරක කර්මාන්ත 	<ul style="list-style-type: none"> • ලෝකයේ නිෂ්පාදන කර්මාන්ත හා සම්බන්ධ පොදු ගැටළු සාකච්ඡා කරයි. • ශ්‍රී ලංකාවේ කර්මාන්ත ව්‍යාප්තියට බලපෑ සාධක ඉදිරිපත් කරයි. • ව්‍යාප්තිය දැක්විය හැකි කර්මාන්ත ස්ථානගතවීම ශ්‍රී ලංකා ආකෘති සිතියමක ලකුණු කරයි. • එක් එක් කර්මාන්ත පවත්වා ගෙන යාමේ දී මතුවන ගැටළු ඉදිරිපත් කරයි. • කර්මාන්ත පවත්වාගෙන යාමේ දී ඇතිවන ගැටළු අවම කර ගැනීමට යෝජනා ඉදිරිපත් කරයි. • එක් එක් කර්මාන්ත ආශ්‍රිත නව ප්‍රවණතා පිළිබඳ අදහස් දක්වයි. • තෝරාගත් කර්මාන්තවල වත්මන් තත්ත්වය පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීමක් කරයි. 	<p>10</p>

ඈ.

නිපුණතාව	විෂය නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම්	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිෂේෂ
<p>දත්ත හා තොරතුරු රැස්කිරීම, විශ්ලේෂණය කිරීම, අර්ථ නිරූපණය හා ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා භූගෝල විද්‍යාවේ ක්‍රම ශිල්ප භාවිත කරයි.</p>	<p>10.7.1 විවිධ සිතියම් වර්ග හඳුන්වා ශ්‍රී ලංකා 1:50,000 භූ ලක්ෂණ සිතියම්වල පර්යන්ත තොරතුරු නිරූපණය කරයි.</p>	<p>★ ශ්‍රී ලංකාවේ ආකෘති සිතියමක ඒ ඒ කර්මාන්තවල ව්‍යාප්තිය ලකුණු කර නම් කිරීම</p> <p>10.6.2 ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ කර්මාන්තවල වැදගත්කම (ජාතික ආදායම, ශ්‍රමය, විදේශ විනිමය ඉපයීම්)</p> <p>10.7.1 සිතියම් හැඳින්වීම</p> <p>10.7.2 සිතියම් වර්ග හා ප්‍රයෝජන</p> <ul style="list-style-type: none"> • තේමා සිතියම් • භූ ලක්ෂණ සිතියම් <p>10.7.3 සිතියමක පර්යන්ත තොරතුරු නිරූපණය 1:50,000 සිතියම් ඇසුරෙන්</p> <ul style="list-style-type: none"> • පිහිටීම <ul style="list-style-type: none"> - අක්ෂාංශ, දේශාංශ, මෙට්‍රික් ඛණ්ඩාංක • දිශාව <ul style="list-style-type: none"> - චුම්බක උතුර, ජාල උතුර, සැබෑ උතුර 	<ul style="list-style-type: none"> • ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය තුළ කර්මාන්තවල වැදගත්කම පැහැදිලි කිරීමට කරුණු ඉදිරිපත් කරයි. • සිතියම අර්ථ දක්වයි. • සිතියම් වර්ග කර ඒවායේ ප්‍රයෝජන ඉදිරිපත් කරයි. • තේමා සිතියම් සහ 1 50000 භූ ලක්ෂණ සිතියම් අතර වෙනස පැහැදිලි කරයි. • ශ්‍රී ලංකාවේ 1 50000 භූ ලක්ෂණ සිතියම කොටස් 92 කට බෙදීම සඳහා පදනම් කරගත් ක්‍රමවේදය පැහැදිලි කරයි. • ශ්‍රී ලංකා 1 50000 සිතියමේ මූලික ලක්ෂණ නම් කරයි. 	<p>18</p>

නිපුණතාව	විෂය නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම්	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිච්ඡේද
		<p>සිතියමක් දියාගත කිරීම.</p> <ul style="list-style-type: none"> • පරිමාණය <ul style="list-style-type: none"> - රේඛීය, අනුපාත, පරිමාණය ඇසුරෙන් දුර හා වර්ගඵලය • සුවකය <ul style="list-style-type: none"> - සියලුම භෞතික හා සංස්කෘතික ලක්ෂණ හඳුනා ගැනීම • පත්‍ර අංකය, ශීර්ෂය, මුද්‍රණ වර්ෂය, යාබද සිතියම් 	<ul style="list-style-type: none"> - ශ්‍රී ලංකා 1 50000 සිතියම්වල දැක්වෙන පර්යන්ත තොරතුරු නිරූපණය කර අර්ථ දක්වයි. - ශ්‍රී ලංකා 1 50000 භූ ලක්ෂණ සිතියම්වල දැක්වෙන භෞතික හා සංස්කෘතික ලක්ෂණ අතර ඇති අන්තර් සම්බන්ධතාව පැහැදිලි කරයි. 	